

3-2-7-2 الگوریتم سیمپل سی¹

الگوریتم SIMPLE Consistent در سال 1984 توسط ون سورمال (Van Soormaal) و رایتبی (Raithby) ارائه گردید. تفاوت این الگوریتم با SIMPLE در ساده سازی رابطه تصحیح سرعت و تصحیح فشار می باشد.

در این الگوریتم اثر تصحیح سرعت المانهای مجاور حذف نمی گردد. بلکه مقادیر همه آنها برابر با تصحیح فشار المان در نظر گرفته می شود. با این روش رابطه ای دقیق تر نسبت به الگوریتم SIMPLE حاصل می شود.

4-2-7-2 الگوریتم پیزو²

این الگوریتم در سال 1986 ابداع شد و یک روش محاسبه سرعت-فشار می باشد که اساساً برای محاسبه غیر تکراری جریانهای تراکم پذیر گذرا بکار نمی رود. پیزو دارای یک مرحله پیش بینی و دو مرحله تصحیح می باشد و در واقع بسط روش سیمپل با یک مرحله تصحیح اضافه می باشد.

8-2 حل معادلات جبری

در هنگام ایجاد معادلات جداسازی شده، آنها را به شکل خطی درآورده ولی نمی توان روش خاصی برای حل آن در نظر گرفت. بنابراین در این مرحله می توان هر روش مناسبی را برای حل این معادله به کار برده و لزومی بر ارجحیت یکی بر دیگری وجود ندارد. یکی از روشهایی که به آسانی نمی توان آن را به صورت چند بعدی بسط داد، روش الگوریتم ماتریس سه قطری³ (TDMA) می باشد. در مسائل دو بعدی و سه بعدی، حل معادلات جبری با استفاده از روشهای مستقیم

---

¹ SIMPLEC

² PISO

³ Tri-Diagonal Matrix Algorithm

(روشهایی که احتیاج به تکرار ندارند) خیلی پیچیده خواهد بود و نیاز به ظرفیت و زمان کامپیوتری زیادی دارد. در یک مساله خطی، که در آن معادلات جبری تنها یکبار حل می شوند، روش مستقیم می تواند قابل قبول باشد. ولی در مسایل غیر خطی از آنجاکه به ازای ضرایب جدید باید معادلات را بصورت مداوم و مکرر حل کرد، استفاده از روش مستقیم غالباً مقرون به صرفه نمی باشد. پس چاره کار استفاده از روشهای تکراری برای حل معادلات جبری است که روش نقطه به نقطه گوس-سایدل و روش خط به خط از روشهای تکرار برای حل معادلات جبری است.

9-2 فاکتورهای زیر تخفیف⁴ و فوق تخفیف⁵

در حل تکراری معادلات جبری و یا در روش های کلی تکرار که در مورد حالات غیر خطی به کار می روند، بایستی سرعت تغییرات مقادیر متغیرهای وابسته از تکراری به تکرار بعدی تندتر یا کندتر گردد. چنین روندهایی بسته به این که بخواهیم تغییرات متغیرها با شتاب و یا آهسته انجام گیرد، به ترتیب به نامهای "فوق تخفیف" و "زیر تخفیف" شناخته می شوند.

فاکتور فوق تخفیف غالباً در ارتباط با روش گوس-سایدل به کار می رود، اما استفاده از آن در روش خط به خط چندان معمول نمی باشد. فاکتور زیر تخفیف نیز وسیله خوبی برای مواجهه با مسائل غیر خطی است و از آن اغلب به منظور جلوگیری از واگرایی در حل تکراری معادلات کاملاً غیر خطی استفاده می شود. بنابراین کنترل تغییرات ϕ لازم به نظر می رسد. بعنوان مثال به کمک ضرایب زیر تخفیف، که تغییرات ϕ ایجاد شده در هر تکرار را کاهش می دهد، می توان به این

---

⁴ Under relaxation

⁵ Over relaxation

هدف نایل شد. به بیان ساده تر مقدار جدید متغیر ϕ در یک سلول به مقدار قبلی آن ϕ_{old} ، تغییرات محاسبه شده ϕ ، $\Delta\phi$ و ضریب زیر تخفیف α بستگی دارد:

$$\phi = \phi_{old} + \alpha\Delta\phi \quad (22-2)$$

البته ضرایب زیر تخفیف برای معادله ممنتم، انرژی، فشار و غیره متفاوت است.

10-2 همگرایی حل

در حل جریان به کمک روشهای عددی در بین تکرارها با بررسی و پیگیری پارامترهایی می توان به میزان همگرایی و دقت حل مسئله پی برد. یکی از مهمترین این پارامترها مقدار باقی مانده⁶ خطاهاست. از پارامترهای دیگری نیز می توان به همگرایی مسئله پی برد. به عنوان مثال می توان با مقایسه دبی جرمی در ورودی و خروجی جریان، همگرایی مسئله را بررسی نمود. تعداد خطای محاسبات بر اساس روابط زیر بدست می آید:

فرم گسسته شده معادلات بقاء برای کمیت ϕ در یک المان بصورت زیر می باشد.

$$(23-2)$$

$$a_p\phi_p = \sum a_{nb}\phi_{nb} + b$$

که در این رابطه ϕ_{nb} مقدار ϕ در المانهای همسایه و a_{nb} ضرایب آنهاست و جمله b نیز جمله ای ثابت می باشد. تساوی در معادله اخیر هنگامی برقرار می باشد که مسئله کاملاً همگرا شده باشد. در تکرارهایی که هنوز مسئله به همگرایی نرسیده است دو طرف معادله مساوی نخواهند

---

⁶ Residuals

بود. مقدار کل خطاي محاسبات با جمع اختلاف دو طرف اين معادله براي تمام المانها بدست مي آيد:

(24-2)

$$R^\phi = \sum_{AllP} \left| \sum_{nb} a_{vb} \phi_{vb} - a_p \phi_p \right|$$

براي اينکه پارامتر R^ϕ بي بعد بوده و بستگي به شبکه و پارامترهاي ديگر نداشته باشد، رابطه فوق به $\sum_{All.p} a_p \phi_p$ تقسيم مي گردد:

$$R^\phi = \frac{\sum_{AllP} \left| \sum_{nb} a_{vb} \phi_{vb} - a_p \phi_p \right|}{\sum_{nb} a_{vb} \phi_{vb}} \quad (25-2)$$

رابطه اخير مقدار خطاي نسبي را براي پارامتر ϕ ارائه مي دهد. ميزان خطاي قابل قبول (با توجه به دقت مورد نظر در حل مسئله) مي تواند مقداري برابر با 10^{-3} تا 10^{-6} باشد.